

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Decimussextus. Hunc modum, si maneat cum libertate sensuum,
non diu durare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

*Hunc modum si maneat cum libertate
sensuum, non diu durare.*

ARTICVLVS DECIMVS SEXTVS.

IAm verò cum [amor *a* nil aliud sit
quam stabilimentum voluntatis in
bono voluto,] [voluntas *b* autem pro-
priè sit in intellectu,] vt idèd iureme-
ritò in optimo modo huius vitæ à Deo
accipiendi, & passiuo silentio, vtrique
potentiæ, à supersplendenti Bono in-
fluxum, reliquerimus: operæ pretium
fuerit scire, an eiusmodi passiuum si-
lentium diu duret, nec ne. ad quod
respondetur, quod si ipsam vitam con-
templatiuam spectemus prout [om-
nes illas mentis operationes comple-
ctitur, quæ contemplationem, vel
præcedunt, vel concomitantur, vel sub-
sequuntur, diu,] *c* imò tota vita dura-
re; totamque vitam *d* requirere. si au-
tem status siue incipientium, siue pro-
ficientium, siue perfectorum, conside-
remus; ad *e* annos, apud nonnullos et-
iam tota vita durare. si autem inter-
medias sphaeras, regiones, dimensio-
nes situsue; & pro vt sapientia diuina in
imaginatione nostra in vestigia, & par-
ticulas quasdam resoluitur: sic ad men-
ses, septimanas, ac diès durare. si autem
vt in exercitio actus, perfectè, & summè
contingit: ad modicum, & vix ad me-

diam horam durare; iuxta illud, factum
est silentium in cælo quasi hora media.
imò in supradictò silentio passiuo (citra
raptum aut formalem Ecstasin,) vix ad
motum aliquot passuum durare. [nulla
enim *f* actio potest diu durare in sui
summo: summum autem contempla-
tionis est, vt attingat ad vniformitatem
diuinæ contemplationis, & quantum
ad hoc contemplatio diu durare non
potest.] mens etiam in vno actu amoris
continuato variatione, & mutatione
naturaliter delectatur; ita vt non varia-
ta, vix percipiatur ab operante, & nec
delectet, nec animum quietet. & idèd
amor vel accenditur, vel renouatur, vel
per novos actus exercetur. hinc etiam
contemplationem in perfecto actu, nò
posse esse diurnam passim *g* omnes
docent, qui de hac duratione scripse-
runt. quia ergò in summo operationis
dictæ [suauitatem internam, quasi futu-
uè *h* hoc est per transitum,] duntaxat
fufcipimus; solummodò etiam [vita no-
stra interdum ad *i* modicum talis est,
qualis vita primi Entis inuariabiliter.] &
[talis est sempiterna vita, quale fuit hoc
k momentum intelligentiæ, cui suspi-
rauimus.] & [prò dolor adèd breuiter
l & momentaneè hac suauitate (scilicet
supremo modo actuata) frui licet,
vt eam priusquam se quis percepisse
sentiatur, amittat.]

Hilce

a S. Thom. opusc. 53. *b* Contr. Gent. l. 1. c. 72. *c* 2. 2. q. 180. a. 8. *d* vt supra p. Dec. 3. a. 3.
e vt sup. Dec. 1. a. 9. *f* S. Th. 2. 2. q. 180. a. 8. ad 2. *g* Cassian. Coll. 1. c. 13. & Coll. 23. c. 5. S. Aug.
l. 7. conf. c. 17. & l. 10. c. 40. Bern. l. de Amor. Dei c. 4. S. Th. 2. 2. q. 180. a. 8. ad 2. Suar. de Relig. 2.
l. 2. c. 10. Th. à IESV. de Cont. c. 10. h. 1. Sanda. Theol. Myst. de cont. super emi. disq. 9. *h* S. Greg. l. 1.
mor. c. 25. & Hom. in Exech. i Arist. k S. Aug. l. 9. conf. c. 10. l S. Bern. in illud Cant. Indica mihi.

Hiscæ iam positis facillimè satisficit obiectiunculæ: num scilicet in dicto passiuo silentio, ac optimo modo à Deo accipiendi, mysticus sit in statu meriti: respondetur enim, quod durante eiusmodi exiltentia, & vnione; [charitas attingat ipsum Deum, vt in ipso a sistat, non vt ex eo aliquid nobis proueniat.] quia tamen [amor viæ est meritum, (ex eo) quod sit via b qua ad terminum tenditur;] & in quolibet actu virtutum Theologicarum, in gratia exercito sit aliquid per modum meriti, & per modum præmij hinc [non sine c præmio diligitur Deus, etsi absque præmij intuitu diligendus sit. Vacua namque vera charitas esse non potest, nec tamen mercenaria est, quippe quæ non quærit quæ sua sunt; affectus est, non contractus; verus amor præmium non requirit, sed meretur:] sic etiam mysticus meretur in somno ex libero arbitrio, aliquantulum saltem: cum in somnis possit esse liberum arbitrium, licet [absque d completo motu.] & sic saltem in quantum inchoatus, licet non completus, erit meritorius. & hoc posito multò magis in suauis mentis excessu sensibus non tam violenter ligatis, quam sedatis, erit talis motus, & meritum. faciliat etiam mysticum actu mereri: quia ponimus tantum suauem excessum, quo nec foris nec intus quoquo modo inquietetur; non autem formalem Ecstasim, cum excessiua immutatione

corporali, quæ sensus liget, & corporis, animalesque motus violenter suspendat: sicut etiam, quod non diu dureret; sensibusque non ligatis fiat. Verumtamen si ab amoris vehementi progressu sensus ligarentur, & verè diuina sequeretur Ecstasis, tum altiores quoque conditiones essent e admittendæ. interea [Beatum f dixerim & sanctum, cui tale aliquid in hac mortali vita, rarò interdum, aut vel semel, & hoc ipsum raptim, atque vnus vix momenti spatio experiri donatum est. Te enim quodammodo perdere, tanquam qui non sis, & omninò non sentire te ipsum, & à temetipso exinaniri, & penè annullari, cœlestis est conuersationis, non humanæ affectionis.] iam verò vt constet quæ sit prima dispositio ad resumptionem operationis post hunc suauem mentis excessum, dicimus consequenter,

Quod cum hic suauis mentis excessus lumine formali ecstático non perficiatur, intellectus patiens suscipiat speciem resultantem, ad perfectissimum verbum Agalmatis formandum.

ARTICVLVS DECIMVS SEPTIMVS.

NON videtur sanæ doctrinæ consentaneum esse, aliùs de mystica perfectione loqui, multo quæ minus tutum videtur, potentiam innominatam (si non figmentum quoddam) supra

Fff pra

a S. Thom. 2. 2. q. 13. a. 6. c. b Less. de sum. Bon. l. 2. c. 14. c S. Bern. tract. de dilig. Deo. d S. Thom. 1. 2. q. 113. a. 3. ad 2. e Vt inf. Dec. 9. a. 4. f S. Bern. l. de dilig. Deo.